

ČIVAVA

Videz:

Plečna višina čivave ne presega 23 cm, teža pa ne 3 kg. Poznamo kratkodlako in dolgodlako različico, obe v skoraj vseh barvnih varlantaj in kombinacijah. Izrazito zaobljena glava ima kratek in koničast gobček. Velike rahlo izbuljene oči stojijo dokaj narazen. Ponavadi so temne barve pri svetlodlakih psih pa so svetlejše. Razmeroma veliki netopirjasti uhlji so pokončni in obrnjeni navzven. Kožuh dolgodlake čivave sestavlja dolga in mehka, ravna ali valovita dlaka z izrazitim vencem goste dlake okoli vratu. Kratkodlaka čivava ima kratko in svetlikajočo se dlako, ki praviloma ni nakodrana, gosta ali ostra. Srednje dolg košat rep je visoko nastavljen in ga nosi v lepo nastavljenem loku nad hrbtom.

Splošno:

Čivava je priljubljena, bistra, mila in šarmanтна pasma. So zelo pogumni, saj se kljub svojemu majhnemu, krhkemu videzu spustijo v borbo z veliko večjim nasprotnikom. Zelo hitro se prilagodijo vsem bivalnim okoljem in se dobro znajdejo skoraj v vseh življenskih pogojih. So izvrstni psi čuvaji. Imajo zelo oster sluh ter glasen in prodoren lajež. Znane so po tem, da z lahkoto prestrašijo vsiljivca, opozorijo lastnika na požar ali kakšno drugo nevarnost veliko prej, preden jo le ta zazna.

Lastnik:

Na začetku moramo posvetiti veliko pozornosti spoznavanju in igri. Je pameten pes, učimo ga z lahkoto, na lastnika se

zelo naveže, do tujcev pa je zadržan in rad zarenči, vendar vseeno ni nagnjen k pretiranemu lajanju.

Čivave z lahkoto peljemo povsod s seboj. Celó v avtomobilih se rade vozijo. So lahko vodljive in z lahkoto se vzgajajo. So zelo vdane in privržene svoji družini ali lastniku. Najbolj uživajo v naročju svojega gospodarja, kjer zelo rade tudi zaspijo. Za vsako pozornost in najmanjšo izkazano ljubezen znajo tisočkrat povrniti. Zelo rade se pustijo masirati se posebaj po trebuscku in pio useskih. Najraje spijo v postelji svojega gospodarja, kar pa zna biti zelo nevarno.

Čivave živijo zelo dolgo. Tudi do 20 in več let. Zato je potrebna pred nakupom tako majhnega psa, posebna previdnost in tehten premislek. Leglo ponavadi vsebuje največ po tri mladičke redko pa celo štiri.

Specialnost te pasme je, da se uporablja kot pes za zabavo in družbo. Je nežna in prirčna, kot nalašč za crkljanje, ima pa tudi prirojen lovski nagon, ki je sicer značilen za velike pse. Čivava je zaradi svojih lastnosti, idealen spremljevalec starejšim in osamljenim osebam, ki bi težko vodile kakšno večjo pasmo ter za samske in družine z majhnimi stanovanji. Niso priporočljive za družbo majhnim otrokom, ali za grobe osebe. Niti niso za ljudi, ki jih moti pasji vonj in dlaka na sedežni garnituri ali obleki. Čivava nikakor ni pes za družino z majhnim otrokom. Majhen otrok lahko po nesreči povzroci težje poškodbe ali pa celo smrt psa. Otrok ne razume, da čivava ni plišasta igrača. Nasprotno pa večji otroci, ki so bili pravilno vzgojeni in se znajo obnašati v pasji družbi, znajo biti krasni prijatelji s čivavo.

Nega:

Nega ni zahtevna a pes potrebuje veliko pozornosti. Čivavam zadostuje sprehod okrog hiše, čeprav so sposobne

tudi daljših pohodov. Vendar je potrebna previdnost, da je ne preobremenimo. V stanovanju bo po cele dneve lovila žogico in prinašala majhne stvari. Pri igračkah je potrebna posebna previdnost. Nikoli ne uporabljajmo igrač, ki se jim z lahkoto odstrani majhne kovinske dele, ki jih čivava lahko po pomoti pogoltne.

Obroke hrane mora dobivati vsak dan približno ob istih urah, da se od prvega dne navaja na določen dnevni red. Čivava ima zelo občutljiv prebavni trakt, zato je treba paziti na pravilno prehrano. Velikokrat te psi pretiravajo s količinami hrane. Treba jim je dajati male obroke večkrat na dan, vode pa morajo imeti vedno zadosti. Za poslastico jim lahko privoščimo ledvičke in skodelico mleka.

Dlako dolgodelskih čivav moramo redno in temeljito krtačiti, kratkotlake pa je potrebno krtačiti le občasno. Čivava je hišni pes in mora živeti v stanovanju. Za malo zasebnosti potrebuje tudi svojo kosaro.

So naravni psi. Brez nepotrebne rezanja repov in striženja ušes. Mini psički so samo na videz zelo krhki in občutljivi. V resnici so zelo odporni (veterinarja skoraj ne potrebujejo) in skoraj nedovzetni za bolezni.

Zgodovina:

O zgodovini tega drobcenega psa ne vemo prav dosti do leta 1898, ko so prvi primerki prišli iz Mehike v ZDA. Čivava najbrž izvira iz mehiške zvezne države Chihuahua po kateri je dobila tudi svoje ime. V Mehiki je živela pred več kot 3000 leti. Obstaja več verzij o nastanku čivave. Nekateri trdijo, da je čivava iz Mehike, drugi so prepričani o njenem ameriškem poreklu, spet tretji pa so gotovi, da izhaja iz enega od mediteranskih otokov ali pa celo še iz časa Aztekov. Zelo

verjetno je, da čivava ni potomec ene same pasme temveč je nekakšen križanec med večimi.

Slavne čivave:

-Zloglasni latinskoameriški vodja bande, Xavier Cougata je povsod s seboj nosil čivavo.

-V šopku cvetja jo je dobila za darilo operna pevka Adelina Patti od takratnega mehiškega predsednika generala Porfiria Dieza.V

-General Santa Ane, nekdanji predsednik Mehike je bil lastnik čivave.

-Herman Hickman, bivši trener nogometne ekipe na Yaleu je bil po velikosti ogromen človek. In bil je tudi ponosni lastnik dveh majhnih čivav.

-Billie Holiday, fantastična jazz pevka je tudi imela majno čivavico.

-Najmanjši pes na svetu je čivava Danka iz slovaškega mesta Revuce. Psička je namreč -dolga 18,8 centimetra, visoka komaj 13 centimetrov, tehta pa le 780 gramov. Lastnik Igor Kvetko je nedavno prejel potrdilo, da je Danka, kot najmanjši kuža na svetu, vpisana v Guinnessovo knjigo rekordov.

-Čivave so hvaležna tema v Disneyevih risankah, TV show programih, filmih, plakatih, reklamah, razglednicah,...

Viri:

-Psi, Rino Falappi, 2002

-<http://sl.wikipedia.org/wiki/%C4%8Civava>

-<http://www.radiodur.si/sgnz/htm/pasme/psi/02.htm>
-http://users.volja.net/galerija/galerija_4056.htm